

BANY-B-113

INFORMACIÓ IDENTIFICATIVA I DESCRIPTIVA

IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT

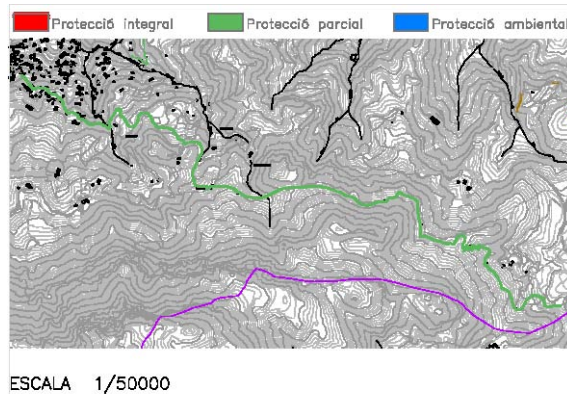
Denominació	Camí des Correu
Codi	BANY-B-113
Tipologia	Camí
Ús actual	Camí
Autoria	-
Estil o corrent	-
Grau de protecció	-

IDENTIFICACIÓ ESPAIAL

Municipi	Banyalbufar
Situació	Sector de ponent del municipi Plànol 2B-2C-3C-3D
Coordenades UTM	X:458480 Y:4393114
Altitud	136 m.
Entorn	Rural i forestal

Referència cadastral -

Situació NNSS – àmbit i enton de protecció

DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT

Descripció constructiva / estructures

Camí de carro de titularitat pública que comunica les viles d'Esporles amb Banyalbufar. Des del punt de vista constructiu presenta trams empedrats, escopidors, marges de sosteniment, escalons, cadenes i ratlletes.

Cronologia	Medieval s.XIII-XX
Criteris datació	Referències documentals. Estructures
Classificació general	Element de comunicació
Accessibilitat	A peu
Funcionalitat	Comunicació
Materials i tècniques de construcció	Pedra i terra. Viàries
Categoria	e) Element etnològic

NOTES HISTÒRIQUES

El camí des Correu apareix documentat denominat de diferents maneres: camí del Correu, camí de Ciutat, camí de Son Sanutges, camí de la Font de la Vila, camí de Son Albertí, Camí de Son Burguny i camí d'Esporles. El camí vell del Correu és un camí reial d'origen medieval, documentat ja en el segle XV. El nom fa referència als antics oficials reials que portaven la comunicació als pobles. En època islàmica formava part, molt possiblement, de la denominada via o carrera de Banalbahar, documentada en el Llibre del repartiment de Mallorca (1232).

El 1442 es torna a parlar dient que el camí és de «profit e utilitat de la cosa pública e del caminants e aportants blats, fruytes e vitualles de Banyalbufar a Ciutat». I així en molts d'altres documents posteriors.(1557, 1786, 1811, etc.).

Com a dada curiosa, i a més inèdita, l'any 1842 (nou anys abans de l'inici de la construcció de l'actual carretera Ma-10) l'Ajuntament de Banyalbufar treu a subhasta pública l'arranjament del «camino que conduce a Esporlas», donat que «debe recomponerse», sota les següents condicions:

«Primero un trozo de camino empedrado en el punto llamado Barrera de las Mosqueras estensivo a veinte y cinco (sic) varas castellanas y se calcula en valor en cantidad de 15 libras.

Item otro trozo de camino empedrado llamado arriba de las casas de las Mosqueras de estensivo de veinte varas con igual coste que arriba espresada.

Item otro trozo de camino empedrado, en el lugar llamado la font del Creué, de longitud de ochenta y cuatro varas.

Item otro trozo del camino empedrado en el punto llamado coll del Pi, de longitud de cuarenta varas

Item dos trozos de recomposició de camino al medio al medio de la barrera de las Mosqueras y la potada del Cavaill, su recomposició consiste en hacer las gradas para llenar las zanjas de piedra y rípio y poner tierra encima del rípio de longitud de noventa varas».

I, al final, acaba enumerant les condicions de les obres:

«1º. Será obligación del empresario hacer las gradas en los cuatro trozos de camino de uno al otro, de longitud tres varas, por seguir de abajo directamente en el de adelante y de tirar el agua del camino.

2º. Será obligación del empresario buscar toda la piedra que se necesita por dichos trozos, llenar bajo el empedrado de rípio, porque el empedrado siga.

3º. Será obligación del empresario quitar una piedra que hai a la parte de arriba, en el seguido trozo indicado, y también otra piedra en el cuarto trozo del coll del Pi y bajan por los lados de ella hasta que sea el punto del adelante, y este Ayuntamiento deberá entregar pólvora por romper las dos piedras.

4º. No podrá poner tierra en el empedrado el empresario, a los cuatro trozos dichos de empedrado hasta que sea mesurado por esta corporación o comisionado que nombrase.

5º. Finalmente será de obligación del empresario el de pagar los perjuicios de cita obra si acaso resultase y dar fianza por la partida del remate.

Sabem que el 1889, gràcies a l'Acta de Deslinde y amojonamiento del término municipal de Bañalbufar, l'entrada al camí des de la carretera estava limitada per una barrera.

Per altra banda, hi existeixen encara les restes d'un petit tram empedrat que es corresponia al primitiu traçat. Aquest va gairebé paral·lela a l'actual camí, per la banda superior, molt a prop del coll des Pi pel seu vessant nord-est. Una vegada oberta l'actual via, aquest camí fou emprat pels carboners.

L'Arxiduc Lluí Salvador, a finals del segle XIX, diu: "La carretera de Banyalbufar, que es va construir a despeses de diversos propietaris i sobretot del general Cotoner, abandona el poble pel carrer Major, [...]. El camí es prolonga pels vessants del turó [...]. El camí circumscriu la vall, torna a rebre la vista de Banyalbufar i travessa un segon torrentó, [...]. El camí, fent un llarg revolt, baixa a la dreta per una valleta i llavors puja anguilejnt el turó, fins que arriba a la cresta de la punta de s'Àliga, [...]. D'aquesta manera passa per una teulera, a la qual des del fons de la vall de Banyalbufar condueix un camí empedrat, que estalvia moltes corbes. Per damunt d'aquest mateix camí hi ha també moltes dreteres, [...]. El camí torna a circumscriure altres dues depressions, franqueja un torrentó per damunt un pont i llavors fa una llarga corba al voltant d'una gran clotada, [...]. Son Bunyola, [...], a la dreta, el camí va pujant quasi pla cap al rafal de Planícia. A dalt de tot hi ha la mola de Planícia, [...] hom baixa en dos revolts, llavors, sempre pujant dolçament, el camí circumscriu una vall cisa, situada entre vessants escorrancats, que després es va estrenyent progressivament. A l'esquerra deixam el camí de carro, que baixa per dessota del nostre cap a les possessions de Son Coll i Son Bunyola, ..."

Amb les reformes viàries iniciades el segle XIX, aquest camí acabà per ser abandonat. A partir del segle XX, hi ha nombrosa documentació referent al tram que va des del poble fins a Son Sanutges.

El ple municipal del 14 de novembre de 1989 acordà dirigir-se al Consell Insular de Mallorca perquè el rehabilitàs. D'ençà fou rehabilitat i senyalitzat.

BIBLIOGRAFIA

Albertí & al. 1998

DCM 2007

García Pastor 1967

GEM 1991

Habsburg-Lorena 2002 V Ordinas & Reynés 2002

Rosselló & Albertí 1995

Sastre & Sastre 2002 I Peña 2001

Valero & Albertí 2000

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Estat de conservació	III. Quan es conserven íntegres tots els elements estructurals del monument.
Causes del deteriorament	-
Defectes de conservació	-
Perills eventuais	Alteració de la fesomia original.
Treballs realitzats	Neteja Consolidacions Inventariat

INFORMACIÓ NORMATIVA

PROTECCIÓ DE L'ELEMENT

Grau de protecció:	B
Propietat	Municipal
Classificació del sòl:	No Urbanitzable
Usos permesos:	Segons Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana. Capítol IV: zones d'ús compatible. Forestal i habitatge rural unifamiliar annex. Segons secció 12- Sòl No urbanitzable art. 137 de les NNSS. Es permet habitatge rural i altres construccions segons art. 138 de la mateixa secció de les NNSS
Just. valor patrimonial / protecció	Valor Patrimonial i Valor Històric
Elements destacats a preservar:	Traçat original, murs de pedra seca laterals, vegetació de delimitació lateral (camí), empedrats existents (paviment)
Intervencions permeses	Consolidació, manteniment, reposició, restauració, rehabilitació, reforma.
Intervencions no permeses	Variació de traçat original, desvirtuar els valors intrínsecs del bé.

BANY-B-113**DENOMINACIÓ: CAMÍ DES CORREU****Intervencions preferents**

Recuperació de: Traçat original, murs de pedra seca laterals, vegetació de delimitació lateral (cami), empedrats existents (paviment)

Afectació Llei de Costes

-

Altres/Observacions:

Tenir en consideració tot allò recollit en el Catàleg de Camins del TM de Banyalbufar.

ZONA DE PROTECCIÓ DE L'ELEMENT**Àmbit d'influència:**

-

Definició de les intervencions

Finques colindants

preferents s/ l'entorn de l'element:**IMATGES**